

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut komunikačních studií a žurnalistiky

POSUDEK MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

POZOR: V počítači vyplňujte pouze do šedivých políček!

Typ posudku („kliknutím“ zakřížkujte platnou variantu)

Posudek vedoucí/ho práce Posudek oponenta/ky

Autor/ka práce

Příjmení a jméno: Bernátová Miriama

Název práce Reprezentácia vybraných historicky významných udalostí a konšpiračných teórií s nimi súvisiacimi vo vybraných mainstreamových a alternatívnych slovenských médiách

Autor/ka posudku

Příjmení a jméno: Končelík Jakub

Pracoviště: KMS IKSŽ FSV UK

1. VZTAH SCHVÁLENÝCH TEZÍ A VÝSLEDNÉ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

		Odpovídá schváleným tezím	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné a je vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné, ale není vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení není v práci zdůvodněné a není vhodné	Neodpovídá schváleným tezím
1.1	Cíl práce	☒	☐	☐	☐	☐
1.2	Technika práce	☒	☐	☐	☐	☐
1.3	Struktura práce	☒	☐	☐	☐	☐

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení vztahu tezí a práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Ze srovnání předložených tezí a práce samotné se zdá, že Miriama Bernátová měla již v čase podávání tezí vcelku jasně rozmyšleno, co (i jak) hodlá ve své diplomové práci sledovat i jak hodlá nakládat s daty, a tak se od schválených tezí nijak významně neodchyluje. Drobné odchylky ovšem nijak nediskutuje (tj. práce neobsahuje diskuzi tezí, zmiňuje je jen na s. 3, když vysvětluje absenci dalších dvou analyzovaných událostí, a na s. 41, kde jen konstatuje shodu). V souhrnu ovšem nemám k souladu tezí a výsledné práce zásadních připomínek.

2. HODNOCENÍ OBSAHU VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňujte písmeno na škále A – B – C – D – E – F (A=nejlepší, F= nevyhovující)

		Hodnocení známkou
2.1	Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu	A
2.2	Schopnost kriticky vyhodnotit prostudovanou literaturu a aplikovat ji	A
2.3	Úroveň zpracování materiálu, resp. zvládnutí techniky empirického výzkumu	D
2.4	Schopnost sestavit a použít soubor metod přiměřený cíli	C
2.5	Původnost práce, přínos práce k rozvoji oboru	B

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení obsahu výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Schopnost sestavit bibliografii k tématu a sekundární zdroje kriticky vyhodnotit a generalizovat hodnotím jako excelentní – diplomantka sesbírala a vstřebala zdroje relevantní a její výklad je poučený a s citovanými autory konzistentní. Teoretický úvod do použité metody je zverubný a zaslouží ocenění. Užití kvalitativních nástrojů obsahové analýzy považuji za v podstatě bezproblémové, u části kvantitativní jsem již ale pochybnosti měl. A podstatné. Obecně pro oba typy obsahové analýzy ale zaslouží výhradu nevyrovnaný výběr sledovaných médií: zemavek.sk a kulturblog.sk činí dohromady necelých 3,5 % všech sledovaných zpráv. U kvalitativní analýzy jsou tedy pod hranici přesnosti měření a v podstatě je nemá smysl do analýzy vůbec zařadit. Na slabou přítomnost sledovaného jevu (a tedy nevhodnost vybraného média) měla autorka přijít již ve fázi předvýzkumu (proto se dělá).

U kvantitativní části panují nejasnosti již u výběru vzorku: Proč období 2015–2021? Bázi dat tvoří články, které obsahují řetězec "Milan Rastislav Štefánik" a současně řetězec "smrt" (tzn. že kupříkladu pouze "Štefánik", či "úmrtí" je vyřazeno)? Jak rozhodujete, že téma je "dominantní" (viz s. 53; jaký je použit klíč)?

U grafů se vždy patří uvést bázi dat – aby čtenář tušil, s jakou částí vzorku graf pracuje. Předejde se tak zmatkům. Třeba když nevím, z jaké báze dat autorka počítá, vůbec netuším, kolik je vlastně těch 9 % (s. 62)... Graf č. 2 (s. 60) po mém soudu autorka omylem zaměnila za něco jiného, je totožný s grafem č. 7 (s. 69), který ve svém umístění má i odpovídající komentář. Nebo špatně chápu a grafy č. 2 a 7 a grafy č. 6 a č. 8 se opakují záměrně? To by ovšem bylo dosti nestandardní (a neúčelné). A hlavně – co všechny ty grafy vlastně ukazují? Bez uvedení báze dat lze pouze odhadovat, že je to tabulka č. 2 a č. 3 po očištění o nerelativní články? To všechno jsou ale otázky, které čtenář vůbec nemá pokládat, to musí být jasné z výkladu, ozdrojování grafů a z jejich komentáře.

Komentáře obecně trpí jedním zásadním neduhem – dokud nedojde k relativizaci výsledků na počet článků, srovnávají se jablka s hruškami (2 články u sme.sk jsou zcela jiný podíl, než 2 články u kulturblog.sk). V tomto smyslu je kupříkladu závěr, že podíl mezi jednotlivými typy médií je 50 % (s. 67) prostě neuchopitelný. Podíl čeho? Absolutních výskytů? Opět tedy stejná výhrada: čtenář musí mít jasno.

U kvantitativní analýzy se navíc v podstatě vytratil konspirační prvek – čekal bych naopak nějaké znázornění vnitřní struktury celku konspiračních článků.

Drobnosti: Na s. 47 a 49 chybí ve výčtu vybraných médií kulturblog.sk. Proč je u analýzy opačné pořadí, než v předchozím textu: napřed Dubček, potom Štefánik? Je v tom skrytý nějaký záměr? Vymežit obě sledované události jako "krizové" (s. 27) mi přijde zbytečně klopotné snažení a navíc to ani autorka pro další výklad nepotřebuje učinit. Není mi tedy jasné, k čemu daný odstavec slouží.

Kapitola "Diskusia" je vlastně jediným zevrubným výstupem kvalitativní části analýzy věnovaným konspiračním teoriím, čtenář ale není dostatečně insturován, jak má s tímto souborem citací pracovat. Což je škoda, nějaký výkladový záměr za tím nepochybně je, proč ho tedy čtenáři nesdělil. Co přesně tím autorka dokládá?

Všemu výše uvedenému navzdory ale platí, že práce je nepochybně původní a rozhodně přínosná. A samostatnou pochvalu zaslouží autorka za mimořádně zajímavé téma s velmi zdařile vybranými příklady dějinného podhoubí pro potenciální konspirování (smrt Štefánika i Dubčeka jsou snad nejlepší příklady k nalezení vůbec).

3. HODNOCENÍ KONEČNÉ PODOBY VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňte písmeno na škále A – B – C – D – E – F (A=nejlepší, F= nevyhovující)

		Hodnocení známkou
3.1	Logičnost struktury práce, podloženost závěrů	C
3.2	Zvládnutí terminologie oboru	A
3.3	Funkčnost, úroveň, přiměřenost poznámkového aparátu	B
3.4	Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně objevují pasáže přejaté bez udání zdroje, hodnotte písmenem F. Pokud v textu zjistíte přejaté pasáže vydávané autorem neoprávněně za vlastní zjištění, nedoporučte práci k obhajobě a ve „zdůvodnění v případě nedoporučení“ navrhněte, aby s autorem/kou bylo zahájeno disciplinární řízení.)	B
3.5	Jazyková a stylistická úroveň práce (pokud je opakovaně porušována platná kodifikace pravopisné normy, hodnotte písmenem F)	A
3.6	Oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava	B

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení podoby výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Výklad je logický, strukturovaný a pochopitelný, závěry ovšem klopýtají s metodou (viz výše).

Vlastně celá úvodní část s definicí pojmů (taxonomie konspiračních teorií je zajímavá), vymezení předmětu zájmu, teoretické ukotvení práce i představení sledovaných dějinných událostí jsou moc hezké pasáže. Výklad je vcelku svižný a čtenáře nenudí,

Jazyková úroveň práce je (pokud mi má znalost slovenštiny dovoluje soudit) výborná. Korektury jsou provedeny pečlivě. Pravopisné chyby prakticky nejsou (nebo jsem je neobjevil), překlepy je minimum, jazykových neobratností taktéž (termín "inherentně" (s. 60) se v češtině takto nepoužívá, ale nejsem si jistý, zda to ve slovenštině platí také; doporučuji věnovat pozornost mezerám a distinkci mezi znaky "-" a "–", viz např. s. 28, kdy správný tvar je "1918–1989").

Poznámkový aparát je vhodný, autorka ovšem neuvádí u citací stranu. Značka výpustky není zapotřebí ani na začátku ani na konci citace (je totiž zjevné, že citace je vždy jen částí většího celku, srov. s. 30).

Úhledná grafická úprava a kvalitní editace ničím neuráží, přílohy nejsou přítomny.

4. SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE/KY (celkové hodnocení výsledné práce, její silné a slabé stránky, původnost tématu a závěrů apod.)

Shrnu-li: Autorka prokázala schopnost shromáždit poznatky a sestavit metodu, sesbírat data a analyzovat je, přehledným způsobem svá zjištění utřídit a kultivovaným způsobem nabídnout čtenáři. Posuzovaná diplomová práce je obsahově originální a považuji jí za kvalitní příspěvek ke studiu dějin (nejen) českých médií. Miriama

Bernátová prokázala, že ovládá schopnosti a dovednosti příslušné odbornému diskurzu, její diplomová práce svým zpracováním a obsahem splňuje požadovaná kritéria, a proto ji doporučuji k obhajobě. Práci považuji za zpracovanou poctivě a se zaujetím pro věc, a tak ji navrhuji hodnotit jako "výbornou", tj. stupněm B.

5. OTÁZKY NEBO NÁMĚTY, K NIMŽ SE PŘI OBHAJOBĚ DIPLOMANT(KA) MUSÍ VYJÁDŘIT:

5.1	Šlo by třemi větami shrnout, na co diplomantka přišla ve svém pátrání po charakteristikách konspiračních terorií vázaných na dané dvě dějinné události? Co je základním zjištěním její práce? Závěr (s. 81 a 82) pouze konstatuje, že se konspirační teorie objevovaly všude a v rozličných podobách. To ale nepovažuji za shrnutí autorčiných zjištění.
5.2	
5.3	
5.4	

6. ANTIPLAGIÁTORSKÁ KONTROLA TEXTU

Seznámil jsem se s výsledky antiplagiátorské kontroly v SISu.

Komentář pro případnou shodu nad 5%:

6.1	
-----	--

6. NAVRHOVANÉ CELKOVÉ HODNOCENÍ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

- A**
B
C
D
E
F nedoporučuji k obhajobě

ZDŮVODNĚNÍ V PŘÍPADĚ NEDOPORUČENÍ

Datum: 16. 6. 2022

Podpis:

Hotový posudek vytiskněte, podepište a odevzdejte ve dvou kopiích na sekretariát příslušné katedry. Posudek nahrajte do SISu ve formátu PDF, nebo jej zašlete sekretářce příslušné katedry, která jej do SISu nahraje v zastoupení. Nevkládejte do SISu naskenované posudky s podpisem. V SISu musí být posudek bez podpisu.